

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D'AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dissapte 18 d' Abril de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4546

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 125
En provincias, trimestre. 4
Extranger y Ultramar. 8
Anuncis, a preus convencionales

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoración y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina.

En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGITIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca-la de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca «SALUD», y foren, assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas: —Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' asar sens cap resultat, quantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Llorens, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo llegitim Aixarop Climent SALUD, única aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIA - Dentista

Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etc.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemas, Paladars artificials y contensus pera las fracturas de la mandibula.
Plaça del Castell 1, ler.—REUS

LIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

ii ULTIMAS NOVETATS LITERARIAS!!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L'AVENC" A 50 CENTIMS VOLUM
Obras de Guimerà, Rusiñol, Oller, Verdaguer, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassagoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demás utors tant catalans com castellans y extrangers; Tomos de las Bibliotecas Saupère de Valencia, Tasso, Mancei, Sopena, Lesca-nol, Molinas, Vida literaria, Ambals Mundos y demás que s' publican a Barcelona.
Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demás revistias y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
Superiors a 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas a 13 pts.
Lo propietari que vulga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSO Y FERRANDO.—REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL
METJE-CIRURGIA
Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.
Consulta de 11 a 1 y de 6 a 8
Teléfono número 120
Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

OBRA NOVA
FLORESCENCIA
Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.
2 PESSETAS
De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart.
Plaza de la Constitución y en la libreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

INSTITUCIONS DE CATALUNYA

Cartas á mon amic J. Carulla

XXIII

Benvolgut amic:
Continuo en aquesta lletre las notas de cada un dels gremis:
43.—Descarregadors.—Eran los que s' dedicaban a la carga y descarga de las mercaderias ja en lo port ja en las casas de transports. S' agremiaren en 1557. En los exercis de la Coronela en 1714, formaban en la sexta companyia del quart batalló de Santa Madrona.
44.—Devantlers.—Era un ram del ofici dels manters, havent vixcut molts anys units al gremi dels esmentats fabricants. Sa ocupació era el teixit de llana ó pel ó barreja de fil, com eran devantals, alforjes, bancals y demás cosas similars. En 1575 lo Concèll de Cent aprobà y firmà las ordenansas pera constituirse en gremi propi sens perjudici dels drets dels manters. Eixas ordenansas a mes de las disposicions generals a tots los gremis, tractaban de alguns punts fabrils y economichs.
45.—Escudellers.—Eran los fabricants d' obra blanca Capmany diu que aquest ofici era un dels mes antics de Barcelona y no dels menos importants y utils per lo gran despatx que tenian sas obras en l'extranger y particularment en Italia fins a mitjants del sigle XVII. La época fixa de sa asociació es difícil de determinar, la data de son gremi es del any 1582. En Barcelona se conserva lo nom de Escudellers en dos carrers, l'un ab lo propi nom y l'altre ab lo de Escudellers blancs. Din Balaguer que los d' aquest ofici vivian en aqueixos carrers avans de aixampar-se la ciutat per aquell cantó. En la quinta companyia del sisè batalló de la Mercé, de la Coronela lluytaren en 1714.
46.—Especiers.—Aqueix nom es sinònim de

adroguer y en temps antic' fias s' hi volia significar apotecari.—N' obstant se debian distingir quant en los membres del Concèll de Cent de 1257 trobem que hi habian especiers y apotecaris en nombre de deu. A mes llegim unas ordenansas del any 1497 que parlan del modo que 'ls especiers debian treballar la cera, que debian emplear bon cotó de fils de cánem, que 'ls Consols dels especiers y los dels Cerers se podian ajuntar pera tractar junts cosas del art de la Cereria y altres. Fou un dels cossos distingits per Alfons V ab la denominació d'artístias. S' agremiaren en 1392. Sas últimas ordenansas són del any 1526.
47.—Espardanyers.—S' agremiaren en 1644 y se fusionaren ab los corders de cánem en 1682. En 1714 formaren en la novena companyia del segon batalló de la Concepció de la Coronela.
48.—Esparters.—En Barcelona existeix encare lo carrer de la Esparteria quin en algun temps fou exclusivament ocupat per los que treballaban y venian l' espart, creyentse que d' ells va pendrer lo nom que encara conserva. Lo gremi data del any 1456. En los exercis de la Coronela del any 1714 formaban en lo tercer batalló de Santa Eulalia en la octava companyia.
49.—Espasers.—Se troban memorias del gremi de espasers del any 1390, encara que las primeras ordenansas escrites son del any 1413. Se troban també y seguint endavant molts altres estatuts referents al régim economic y fabril. S' agremiaren en 1426. Los espasers de Barcelona gossaban de gran fama y son ofici era dels mes florentis. També gossaban de reconeguda importancia los altres oficis d' armers ya en lo sigle XIII continuant son progrés fins que caygueren en desús las tais armes, com eran ballestas, llansas, flechas, etc., etc., gracias a la invención de la pólvora. En Barcelona se conserva lo

nom al carrer de la Espasaria, que fou al que moraban aqueixos artistes. En lo primer batalló de la Santíssima Trinitat y en la sexta companyia, lluytaren en 1714, contra l'inhumà Felip V.

50.—*Estanyers.*—En 1257, tres estanyers entraren a formar part com a individus del Concell de Cent. S' agremiaren en 1437.

51.—*Estanyers.*—Ofici que no s' deu confondre ab l' anterior, ja que los primers eran los qui estanyaban per exemple paellas etz. y los segons eran los qui trevallaban ó venian obras d' estany. Labernia en son dictionari als primers los dona lo nom castellà de *estañadores* y als segons lo de *estañeros*. Eixos s' agremiaren en 1684. Habitaban ab dos gremis en lo carrer dels Estranyers que avuy porta lo ridicol nom *dels ASES*.

52.—*Ferrers.*—Quatre ferrers en 1157 formaban part del Concell de Barcelona, lo que vol dir que ja estaban associats. En 1380, any en que s' agremiaren, Pere IV los donà a Barcelona un regal privilegi aprobant unas ordenansas reglamentant la confraria que sota la protecció de Sant Eloy instituhiren. A mitjants del sigle XV havia crescut tant l' ofici que repartiren los trevalladors en tres barris, Regomir, Arrabal y Porta nova. Las darreras ordenansas son de Felip III y donadas l' any 1599. En la segona companyia del quint batalló de Sant Sever, lluytaren en 1714 contra los exercits de Castella y Fransa aliats pera usurpar nostres furs.

53.—*Flequers.*—*Forners.*—Constituhiren de primer dos entitats, més en 1368 s' ajuntaren en una ab lo nom de gremi dels Forners. Tenian concedida dels Reys d' Aragó la facultat privativa de amassar, coure y vendre pa en llurs cases y plassas públicas de la ciutat pera l' abast comú d' aquesta. Lo Rey en Pere en lo Privilegi *Recognoverunt* próceres los afavorí y en unas ordinations del any 1368 y unas altres del 1455, també quedaban afavorits. Altres facultats los hi foren donadas en ordinations dels anys 1493 y 1612. Tenen una sentència de la Ciutat en contra de tals privilegis que s' del any 1705 procedent de la Audiencia de Barcelona. La confraria estaba sota la protecció de Sant Miquel Arcangel. S' allistaren en l' any 1714 en los exercits de la Coronela en la séptima companyia del segon batalló (Inmaculada Concepció).

54.—*Flassaders.*—Per altre nom teixidors de mantes ó manters. Va esser un dels oficis que més acreditaren la industria barcelonina en los paisos extranyers. Alfons III los donà ordenansas en Tortosa en l' any 1331 pera la constitució en gremi. Tenia un manament del any 1445 en quin se prevenia que las mantes falsificades se'n habian de fer cinch trosos que s' debian cremar en distints paratjes me nos un qu' era dat al Hospital. Un altre manament dat per lo Concell de Cent, en 1490, deya que l' manter que hagués quebrat no podia exercir ja més son ofici a Barcelona y sos termes. En Barcelona se conserva lo nom en lo carrer ahont moraban. En la quinta companyia del tercer batalló de Santa Eulalia s' allistaren pera defensar Barcelona contra las ambicions del funest Felip V.

55.—*Freners.*—Quatre individus entraren a formar part de los membres del Concell de Cent en 1257. Eran los fabricants de frens y altres pesas de guarnicioner. S' agremiaren en 1370. En Barcelona existeix encare lo nom en lo carrer ahont moraban, es lo de la Freneria. En la primera companyia del sisé batalló de la Mercè s' allistaren en 1714.

56.—*Fustaners.*—Eran los teixidors de cotonias y bombasias. Se composaban en tres oficis diferents, teixidors, tintorers y batidors. Quatre teixidors y dos tintorers, formaran part de los membres del Concell en 1257. Reberen ordenansas pera la constitució en gremi en 1325. Aqueix gremi tenia un sagell ab quin s' habian de marcar tolas las pesas. En la *Rúbrica d' ordinations* s' hi llegeixen uns estatuts del any 2309 en quins s' hi troban regles molt detalladas referents a la part técnica. Los tintorers no podian tenyr cap partit de roba que no portés lo plom del ma-

nifest y si aquesta roba era extranjera lo plom del General sots pena de comís y penyorat al tintorer. En 1714, los teixidors s' allistaren en los exercits de la Coronela en la quarta companyia del quart batalló de Santa Madrona y los tintorers en la octava companyia del quint batalló de Sant Sever.

57.—*Fusters.*—Se constituhiren en gremi en 1388 més en 1257 quatre individus ja formaban part del sabí Concell de Cent lo que vol dir que ja formaban entitat. Lo reglament més antich que s' troba es del any 1334. Referent al gremi dels fusters lo Concell de Cent publicà bandos en 1334, 1340, 1393 y 1432. La confraria fou instituhida en 1393, baix la atvocació de Sant Joan Baptista. Celebraran per concessió del Capitol Catedral feta en 1397, sas juntas en la sala capitular dels Canonges y avuy dia encare en la capella de la degollació de Sant Joan Baptista de la Seu Barcelonina cada diumenge del any se diu missa y se dona un tros de pa benehit als agremiats que hi concorren. Lo dia de la festa de la Degollació de Sant Joan Baptista després de la missa, a cada agremiat, se li fa present d' una coca de pastisseria. Es un dels gremis que més guarda las tradicions que nostres passats l' hi llegaren. La casa gremial, molt antiga, está al carrer de la Fusteria fet cantonada a las voltas dels Encants. En la segona companyia del sisé batalló de la Mercè, lluytaren en 1714 contra las tropas del d' Anjou.

Y prou per avuy, que apar escrigui massa llarch.

Disposa de ton amich:

J. MORERA Y SOLER.

Sant Martí de P.—14—IV—1903.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 17 d' Abril de 1903

Naixements
Cap
Matrimonis
Cap
Defuncions

Maria Ginestà Llor, 61 anys, Sant Tomàs 8.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Eleuteri
Sant de demá.—S. Vicens
Surt lo SOL á las 5 h. y 7 m. y s' pon á las 6 h. 34 m.; surt la LLUNA a las 12 h. 37 m. y s' pon a las 9 h. 56 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espuga de Francolí.—Diyendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espuga de Francolí.

DEL EXTRANJER

París 17.

M. Loubet al Africa

Alger.—Ha arribat M. Loubet. Se li han fet salvas de 21 canonadas. S' hostatja al Palau d' Hivern. Durant lo viatge s' han negat dos mariners.
La cuestió macedónica
Sofia.—Un despach de Monastir anuncia que al vilayet de Salónica, varis pobles cristians han sigut cremats pels turchs, y que molts habitants han sigut crudelment atormentats.
Constantinopla.—L' assesi del cónsul rus a Mitrovitz, que havia sigut condemnat a 10 anys de presó, ha sigut condemnat a mort.
Viena.—Se creu imminent l' insurrecció general a Macedonia.

Persecució religiosa

Lo jutge de Tarascon que anava a expulsar al freres de Frigolet, ha sigut apedregat pel poble y s' ha hagt de retirar.

Lo milió dels cartoixos

Lo jutge d' instrucció M. Vallés ha començat diligencias sobre las denuncias de M. Beson.

Han declarat M. Verdoort y Mazet.

Congrés catòlich

Roma.—S' ha inaugurat solemnement lo Congrés llatí-catòlich.

Varen assistir al acte de la obertura delegats de tots los paisos llatins.

En representació del govern italià hi va assistir lo ministre de Instrucció Pública.

Del Marroch

Londres.—Dihen de Tànger que'n cartas que l' pretendent ha dirigit a las tribus montencas de prop de Tànger los hi aconsella procurin que no s' atenti contra las propietats. Los ordena també que s' apoderin del governador de Tetuán y dels seus bens, però sense atacar la ciutat.

No los diu res que pugui sublevar a las tribus moras contra los cristians.

Revolució

Santo Domingo.—Lo diumenge y lo dilluns hi hagueren distints combats pels carrers d' aquesta ciutat.

Van resultarne varis morts y ferits, entre los que hi havia un mariner alemany.

Los revolucionaris conservan sas posicions.

RECTIFICACIÓ DEL GENS

Haventse de procedir lo dia 20 del corrent a la rectificació de las llistas electorals, la «Lliga Catalanista» d' aquesta ciutat prega a tots los ciutadans que tinguin més de 25 anys y'n portin dos de residencia en aquesta ciutat que passin per son lloch social, Amargura 1, de dotze de mati a una de la tarde, de set a vuyt del vespre y de nou a onze de la nit ahont se'ls facilitarà la seva inclusió a las llistas y se'ls enterarà del Colegi ahont haigin de votar del número que ocupan en la llista de votants y de cuantas noticias més los convinguin sobre eleccions.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONES

del dia 17 d' Abril de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de E. Gispert.

Horas d' observació	Barómetro sneroides	Gran d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	753	60			Ras
15	753	50		8	Ras

Ho 24 d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.		Direcció	Clase
9	Sol 20	52	9	0.		
15	Sol 20		18	SO.		02

CRONICA

Sessió del Ajuntament

Baix la presidencia del senyor Alcalde don Enrich Oliva y ab assistencia dels regidors senyors Huguat, Briansó, Fàbregas, Vergés, Serra, Pamies, Montseny, Alimban, Sedó, Borrrell, Roca, Rovira, Artés, Mas, Bonet, Pallejá y Navás, se celebrá ahir tarde la sessió ordinaria de segona convocatoria.

S' aprobá l' acta de la anterior donantse tot seguit lectura a tres ofcis y diferents dictamens.

Se nomená conserje del Escorxador a don Anton Gabiñau.

S' aprobaren algunas liquidacions d' obras presentadas per lo senyor Arquitecto municipal y diferents comptes.

S' acordá donar lectura en cada sessió a 50 articles de las novas Ordenansas Municipals pera anarse aprobant en principi, deixant en suspens los articles a quin se hi pogan fer es-

menas y procedirse a la aprobació general cuan tots estigan llegits.

Lo senyor Pallejá pregunta com se troba l' expedient d' informació d' obras del Pont de Calderons, contestantli lo senyor President, qu' han sigut cridats los empresaris pera que informin y que se'n donará compte tant ben punt estiga acabat.

Lo mateix senyor Pallejá demaná tres dias de llecencia pera ausentarse de Reus. Lo senyor Navás ne demaná vuit y la Presidencia los hi observa que sentiria que'ls dias que demanan coincidessin en lo de las vinentas eleccions.

Y no haventhi altres assumtos de que tractar s' aixecá la sessió.

Aviat s' han oblidat *Las Circunstancias* y 'ls seus amichs de las sagnantas burles que desde son paperot feyan publicament dels obrers.

Ja no s' recordan tampoch d' aquells misteriosos traballs que sos amichs feyan per escanyar als obrers en la darrera vaga.

Ja no s' recordan d' aquella valenta follia que 'ls vagnistas escamparen per tot Reus pera tirarlos hi en cara sas maléficis intencions.

Poca memoria tenen *Las Circunstancias* cuan tant aviat olvidan que la única impremta que no acceptá las bases que 'ls obrers presentaren va ser la dels seus amichs, quina porta lo mateix nom.

Flachs de memoria son los circunstanciosos cuan los hi convé, pero l' obrer, sensat no las olvida tant facilment las sevas obras per tothom conegudas.

Allá ells si las hi perdonan.

La fra mensual de bestia de llana celebrada a Lleyda ha estat molt concorreguda, haventse fet moltas y bonas transaccions.

Per lo ministeri d' Hisenda s' han dictat dugas Reals ordres, en la primera de las quals queda modificat lo paragraf segon del article 24 del reglament de la Contribució Industrial de 28 de Maig de 1896, en la següent forma:

"Los que se ocupan en la venta de frutos, géneros ó efectos para el surtido de los establecimientos dedicados a la reventa de los mismos ó para el de empresas industriales de cualquier clase, de las fuerzas de ejército, si mediara contrato, ó de la marina mercante y de guerra."

En la segona s' adiciona al epigrafi 415 de la tarifa tercera de industrial, respecte a la cuota que satisfá la fabricació de sulfuru de carburo, la nient cuota:

"Quando estas fábricas obtengan los disolventes para uso exclusivo de las mismas, tributarán el 50 por 100 de la cuota de tarifa por industria auxiliar."

Per la secretaria de la Universitat literaria de Barcelona s' anuncia que desde l' dia 21 al 30 del corrent mes se recaudarán los drets académichs dels alumnes d' ensenyansa oficial matriculats en lo present curs en las Facultats en dit centre establertas, las quals se satisfarán en paper de pagos al Estat a rahó de deu pessetas per assignatura, tenint d' acompanyar tants timbres mòvils de deu cèntims cuantas siguin las assignaturas objecte del citat pago.

Oportunament se ficarán en lo tablero d' edictes de las respectivas Facultats los anuncis senyalant los locals y horas en que tindrà lloch la mencionada recaudació.

Lo Jurat calificador dels Jochs florals de Lleyda ha acordat concedir un imprepergonable plasso de deu dias, que acabarán al 25 del corrent, durant lo qual podran enviarse traballs ab destí a dit Certámen.

Dintre poch s' inaugurarà la doble linea del ferrocarril del litoral en lo tros comprés entre Masnou y Premiá. Lo terraplé ja está construint; s' están sentant los rails y aviat comensarán a tirá a terra la estació vella del

últim dels nomenats pobles para construí altre de nova planta.

Havent arribat a noticia del senyor governador civil d'aquesta provincia que en la vila de Cambrils s'havia presentat un cas de lepra, ha convocat a la Junta provincial de Sanitat ab objecte de pendre los acorts pertinents al cas.

S'assegura que aviat se crearà un exprés entre París y Barcelona, passant per Lyó.

Aquest exprés passarà per Tarragona y arribará fins a Cartagena, ahont acabarà, comiant ab los barcos mercants que surten del esmentat port cap a Orán, y a n'aquest darrer port combinarán ab los que fan la línea de Génova y d'Orient.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 985'23.

Un dels aconteixements mes notables d'aquets temps, es l'invent del "Procédiment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona ls cabells blancs del color que s'han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerías y Perruquerías.
Diposit general: J. Uriach y C.ª. BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals
Ha traslladat son despatx a la cambra de Sant Joan, número 30-3er. TARRAGONA

FINALMENT JOH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sifilítich. Pera details llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confts ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sifilítich CONSTANCI.

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS
en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dij.	—	33'80	—
" 60 "	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	34'10	—
París 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	35'80	—
Aix 8 0/0	—	—	—
Amberes 90 dij.	—	—	—
Marsella 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
Hamburgo 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	—

	Valors locals	Diner	Paper	Oper.
645	Gas Reusense.			
625	Industrial Farinera.			
740	Banch de Reus de Descomptes y Prestams.			
100	Manufacturera de Coton.			
27-50	C. Reusense de Transp. privilegiadas 5 per 100.			
325	Electra Reusense. Manicomí de Reus.			

BOLSI DE REUS
Carrer Monterols, 27

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	75'30	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	34	Amortisable	96'12
Norts	61'70	Ob. 5 p.º	Almansa —
Alicants	96'50	Id. 3 p.º	Fransasas 59'12
Vitalici V.	—	Id. 3 p.º	Orense —

PARIS MADRID

Exterior	—	Interior	75'30
París	36'05	Londres	34'23

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	86'80
Portugués	31'60
Rie Tinto.	12'61
Norts.	214
Alicants.	335

Se reben ordres pera operacions de Borsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotissables de Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paissos.

J. MARSANS ROF Y FILLS
REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Ana, 19.

Cotissació a Barcelona a las 16 d'ahir.

Interior	75'30	BARCELONA
Amortisable 5 p.º	96'12	Francs 36'20
Colonial	—	Lliuras 34'25
Mercantil	—	MADRID
Norts	61'70	Interior 75'25
Alicants	96'50	Francs 35'70
Orenses	34	PARIS
Obs. Fransa 2 1/2	59'12	Exterior 86'80
Id. Almansa 5 0/0	—	Norts 214
Id. Id. ayg	—	Alicants 335

Ordres de Borsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d'or y bitllets estrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y París.

ANUNCIS PARTICULARS

CLÍNICA DE MASSATJE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Osset núm. 1, pis primer,
cantonada al dela Presó.—Reus.

Ab lo massatje manual y vibratorio s'obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (llumat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migraña), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escriptors, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencies de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

TEATRO CIRCO

La Junta de Govern de la societat "El Circulo," admitirá proposicions pera l'arrendament del Teatro Circo de sa propietat durant la tempora d'estiu que comensará lo quinze del vinent Maig y acabarà al 31 d' Octubre del corrent any. No s'ha fiesa classe determinada d'espectacles.

Los que vulguin presentarlas tindrán de ferho abans del trenta del corrent més d'Abril en la Secretaría de la Societat.

La Junta se reserva la facultat d'acceptar la proposició que estimi mes convenient ó rebutjarlas totes.

Reus 8 d'Abril 1903.—Lo Secretari, Joan Odena.

"La Palma,"

Se pose en coneixement dels socis de la mateixa que hasta lo dia 25 del actual serán

atmitidas las solicitudes que presentin para l'cárrech de catefer del nou local d'iatin, atentense a las condiciones expresadas en l'anunci que pera aquest obgete hi ha fixat en un dels salons de la Societat.

Lo citat carrech havent de ser adjudicat per llibre elecció dels senyors socis, tindrà lloch aquest acte lo dia 3 de Maig prop vinent de tres a cinch de la tarde.

Lo que s' comunica pera los efectes consequents.

Reus 13 Abril de 1903.—P: A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Mari Cort.

SE VEN

Se cedirá a un preu módich una magnífica casa de camp y aprop de 4 jornals de terra, a mitj hora d'aquesta ciutat. Está plantada de garrofers, olivers y abundant en arbres fruiters, poseix pou ab aygua abundant y cinia y sis horas d'aygua setmanals d'una abundant mina.

Los avellaners y demés arbres fruiters son plantats de 6, 7 y 8 anys enrere.

Pera informes en aquesta Redacció.

COTXES FUNEBRES EN VENTA

Ni ha de 1 ra., 2na., 3ra., 4ta. y 5ta. classe ab tots sos adornos necessaris.

Pera informes en aquesta Ciutat, Arrabal de Sant Pere número 24, entressol.

AVIS IMPORTANT

Donya Marina Gavaldá Caparó, professora en parte, aprobada per la Real Academia de cirujia y medicina de Barcelona, ofereix sos serveys a quantas personas desitjin probar sa inteligencia.

A mes de tindre una gran practica y notabilitat en parte, s'ha distingit durant molts anys en enfermetats de la higiene de las donas; ciencia atquirida en companyia de diferentes especialistas de Barcelona.

Consulta tots los dias de 1 a 3 tarde
Arrabal Robuster, 10, 1er. Reus

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

B. SANTOS Y FALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu'hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 1 10, 2n. dta.—MADRID.

TELEGRAMAS

Madrid 17.

Declaracions del general Pando

Lo director general de la guardia civil, general Pando, ha fet avuy las següents declaracions:

Primer.—Que l coronel sub inspector del nové ters, al que pertany la comandancia de Salamanca, ha proposat que surti fora la forsa d'aquella població, no tantsols per la animositat que contra ella existia desde los da-

rrers sucesos, en los quins no feu més que cumplir ordres del Governador civil, sino també com resultat de la cuestió haguda avans entre lo jefe de la esmentada comandancia y l' Ajuntament, per cobrar aquest indegudament, desde 1894, los lloguers de la casa-quartel.

Dita forsa s' repartirá entre los punts d'Alba de Tormes, Ovejar y altres propers.

Segon.—Que no es cert que haja presentat ni pensí presentar la dimissió de son cárrech. L' únich que hi ha hagut es que, molestet per l' animositat de la opinió pública contra las forsas de tant digne Institut, feu avinent son disgust a enlayradas personalitats las quinas "me varen prometre que a la guarda civil se li donaria una completa satisfacció, ja que no havia fet res més que cumplir ab son deber."

Tercer.—Que es cert que ls quefes y oficials del cos han cambiat impresions sobre la critica situació qu' están atravesant y la campanya que contra la guarda civil s' está fent, pero que aquest cambi d' impresions ha quedat reduhit a gestionar que en las vinentas Corts se plantegi lo dilema de si la guarda civil es necessaria al país ó no, y en cas afirmatiu que per tots los medis se sostinguin sos prestigis, no fentlos instrument dels embolichs polítics y evitant que estiguin a mercé de quins no coneixent sos pasats devers, promoguin conflictes com los de Salamanca.

En altre cas los oficials preferirian la disolució del institut al que pertanyen.

Una protesta

Lo director de *El Evangelio* ha rebut una carta firmada per varis agents de seguretat, que publicará en lo número vinent, en la que aquests protestan de la conducta dels seus companys durant los sucesos escolars occorreguts a Madrid.

Censuran als companys que han atmes las gratificacions repartidas pel Governador y explican que n'la distribució ya haverhi no tantsols parcialitat deguda a las influencias, sino que s' va donar lo repugnant, espectacle de que alguns guardas que no varen intervenir en los sucesos han reclamat la seva part, alegant que ells també havian engegat sos revólvers contra los esvalotadors.

Lo de Ceuta

S'assegura que l motiu de la vinguda a Madrid del general Bernal es degut a un incident occorregut a aquella plassa al jurar la bandera ls reclutas.

S'ha dit que algú va donar crits subversius, y que aquest incident va telegrafiar al Govern, lo quin va resoldre cridar al general Bernal.

Canard?

Ahir va corre lo rumor de que l ministre d' Estat havia sigut víctima d' un atentat, sense que un italiá, autor d' ell, fos detingut.

Tant caracter de certesa se donava al rumor, que alguns ministres bo han pregunta tal senyor Abarzuza, qui ha desmentit lo rumor.

Coalició electoral

Encara que *l Heraldo* tracti de negarho, me consta que la coalició de caulejistas y ministerials es un fet.

Per aixó s' ha convingut presentar candidat al director del *Heraldo*, senyor Francos Rodriguez, per haverse prestat a ser sacrificat lo senyor Muñoz Rivero, que figurava en candidatura

Declaracions d' en Montero Rios

Lo senyor Montero Rios ha declarat a un periodista que l partit lliberal va caure desfet del poder y sembla que no ha millorat gens.

Lo partit conservador sembla que ha pujat a las esferas del Govern pera demostrar que está del tot desorganizat.

Respecte a la coalició electoral entén que desde lo moment que ls enemichs de la monarquia ho fan, es dover dels partits monárquics lo coaligarse.

SERVEY DE FERROCARRILS NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu 4'53 mati; arribada 8'34 mati
Exprés 7'05 " " 9'14 "
Mixto 8'41 " " 1'03 trde
Merc. 12'07 " " 8'02 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc. 5'15 mati; arribada 3'06 trde
Mixto 6'01 " " 11'30 mati
Correu 9'47 " " 1'05 trde

De Reus a Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde; arribada 8'35 nit.
Mixto 7'57 " " 6'36 mati
Exprés 9'44 nit " " 3'01 mati

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida Exprés 1'50 mati; arribada 6'59 mati
Correu 7 " " 2'06 trde
Mixto 10'05 nit " " 8'11 mati

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida Correu 8'29 mati; arribada 11'35 mati
Mixto 6'05 trde. " " 9'57 nit
Merc. 1'45 " " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto 5'28 mati; arribada 9'29 mati.
Correu 4'05 trde. " " 7'09 trde.
Merc. " " 1'39 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto 8'16 mati; arribada 8'45 mati.
" " 9'44 " " 10'18 "
Merc. 2'30 trde. " " 3'05 trde.
Correu 7'17 " " 7'48 "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu 7'45 mati; arribada 8'15 mati.
Merc. 12'22 trde. " " 1'— trde.
Mixto 5'08 " " 5'46 "
" " 8— nit " " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICA DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al mati a las 4'10, 10, 10, 10 A la tarde a las 2'47, 4'15.

Sortidas de Salou: al mati a las 4'56, 11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA DE

D. ANTON BARDOY HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES CARRER DE EN MEDIO, 1 CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JATIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA

Surtidas fijas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA. servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats médicas, després d'una llarga experiencia, s'han convenut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la vejiga, es-

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES D' ABRIL DE 1903 LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

ALGERIE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal. — BARCELONA.

APERTIU-CORROBORANT Tonic-febrifugo THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA Unica casa productora pera la exportació a América LOT

Estómago Higado ELIXIR VERDI THE COSMO S. EN C. BARCELONA Certificado núm. 9.909 Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Verdel, districte de Denia.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL MONTEROLS 40. — REUS Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls ar-

L'AGRESHAM COMPANYIA INGLESA de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias FUNDADA L'ANY 1848 Pólissas indisputables — Beneficis capitalissats

MÁQUINAS SINGER PERA COSI SUCURSAL Demaneu lo catalech ilustrat que 's dona franch a Tarragona